Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

32 317 **JBZ-Raad**

Nr. 379 **BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 januari 2016

Hierbij informeer ik, u mede namens de Minister van Defensie en de Minister van Buitenlandse Zaken, over de Nederlandse bijdrage aan de operaties van Frontex in 2016. Ook informeer ik u over de ontplooiing van een *Border Security Team* in het kader van een Frontex-operatie op het Griekse eiland Chios.

Operaties en activiteiten van Frontex

Frontex heeft als belangrijkste taak lidstaten, die primair verantwoordelijk zijn voor hun grenstoezicht, te ondersteunen bij het bewaken van de Schengenbuitengrenzen. Daartoe voert het agentschap uiteenlopende activiteiten uit, waaronder operaties aan de land-, zee- en luchtgrenzen. Daarnaast verzorgt Frontex opleidingen om tot een uniforme Europese grensbewaking te komen en ondersteunt het agentschap de door lidstaten georganiseerde terugkeeroperaties. Ook voert Frontex risicoanalyses uit om beter zicht te krijgen op de migratiestromen. Voor deze taken ontvangt Frontex jaarlijks een budget uit Europese middelen. In december 2015 heeft de Europese Commissie een voorstel gedaan om het mandaat van Frontex te versterken. De Europese Raad heeft vervolgens geconcludeerd dat de Raad onder het Nederlandse voorzitterschap in de eerste helft van dit jaar de raadspositie hierover moet bepalen.

Bijdragen aan Frontex

Jaarlijks bepaalt Frontex op grond van een risicoanalyse waar aan de Schengenbuitengrenzen operaties nodig zijn. Vervolgens doet het agentschap een algemeen verzoek aan de lidstaten om het benodigde materieel en personeel te leveren. Lidstaten bieden dan personeel of materieel aan, mede afhankelijk van de beschikbare capaciteit. Op grond van criteria zoals beschikbaarheid, kwaliteit, deskundigheid en kosten van onderhoud en inzet, maakt Frontex een definitieve keuze uit het totale aanbod van de lidstaten. Frontex en de betrokken lidstaten stellen

kst-32317-379
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2016

uiteindelijk de bijdragen in bilateraal overleg vast. In de eerste helft van het jaar informeert het agentschap het Europees parlement over de aard en omvang van de bijdragen van lidstaten in het afgelopen jaar.

Het komt met enige regelmaat voor dat Frontex in reactie op onvoorziene ontwikkelingen moet besluiten operaties te versterken of te verlengen. Lidstaten wordt dan gevraagd – meestal binnen korte tijd – extra personeel en materieel aan te bieden. De mogelijkheid om tussentijds dergelijke verzoeken te doen biedt Frontex de flexibiliteit om op crisissituaties te reageren.

Nederlandse bijdragen aan Frontex-operaties in 2016

De Nederlandse bijdragen aan Frontex in 2016 concentreren zich vooral op de buitengrenzen aan de Middellandse Zee, met name in Griekenland, Italië en Bulgarije.

Nederland stelt dit jaar gemiddeld 20 grenswachters continu beschikbaar voor Frontex. Het betreft personeel van de Koninklijke Marechaussee (KMar) en de Zeehavenpolitie (ZHP) voor taken zoals screening, debriefing, documentencontroles en grensbewaking. Naast grenswachters en experts van de KMar en de ZHP kan Frontex via de Immigratie en Naturalisatiedienst (IND) over gemiddeld 23 tolken per maand beschikken om de autoriteiten van lidstaten bij te staan bij de identificatie en registratie van migranten.

Maar Nederland levert meer. Ook wat materieel betreft levert Nederland een belangrijke bijdrage aan Frontex. Zo zal een kustwachtvliegtuig twee perioden van één maand patrouillevluchten uitvoeren ten behoeve van de operatie Triton tussen Italië en Libië. In de zomer is bovendien de inzet van het marineschip Zr. Ms. Groningen in Triton voorzien. Voor de maritieme operatie Poseidon tussen Griekenland en Turkije zal Nederland net als in 2015 een snel vaartuig (*Fast Raiding Interception Special Forces Craft (Frisc)* leveren. Deze varende en vliegende middelen kunnen ook ingezet worden bij reddingsoperaties tijdens Frontex-operaties, conform de internationale regelgeving omtrent het zeerecht. Aan de Turkse landgrens met Griekenland en Bulgarije zullen daarnaast twee voertuigen met bemanning van de KMar actief zijn. Ten slotte levert de Dienst Vervoer en Ondersteuning van VenJ vijf voertuigen om immigranten te vervoeren naar opvang- en detentiecentrum, onder meer op het Griekse eiland Lesbos.

Inzet Border Security Team

In aanvulling op de voornoemde bijdragen aan Frontex stuurt Nederland vanaf begin januari tot en met juni dit jaar een *Border Security Team* (BST) naar het Griekse eiland Chios om de autoriteiten te helpen bij de grensbewaking en in de *hotspot* die op het eiland wordt ingericht. In de *hotspot* worden immigranten op Chios gescreend, geregistreerd en geïdentificeerd. Deze handelingen op een centrale locatie zijn ook van belang voor de eventuele herplaatsing van migranten naar andere EU-landen.

De afgelopen weken hebben Frontex en de Griekse autoriteiten overeenstemming bereikt over de snelle inzet van het BST. Het team zal bestaan uit medewerkers van de KMar en de ZHP en kan worden uitgebreid met deskundigen van andere diensten, waaronder de IND en het Centraal Orgaan Asielzoekers (COA). Ook een militair team met een Frisc maakt deel uit van het BST. Het BST wordt ingezet onder de vlag van Frontex. Conform de Frontex-verordening coördineert het agentschap de operatie

en de leden van het BST krijgen hun instructies van de Griekse autoriteiten. Maandag 4 januari jl. zijn de eerste Nederlandse kwartiermakers vertrokken om de komst van het team voor te bereiden. Intussen zijn er 26 teamleden op Chios. In de loop van deze maand zal het BST op volle sterkte zijn. Naar verwachting zal het team dan, mede afhankelijk van de behoefte ter plaatse, ongeveer 45 personen tellen.

Ten slotte

Nederland levert in 2016 opnieuw een aanzienlijke bijdrage met personeel en materieel aan Frontex ter bewaking van de Europese buitengrenzen. Met het BST op Chios levert Nederland bovendien een bijdrage op maat op een van de plekken waar de behoefte momenteel het dringendst is.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
K.H.D.M. Dijkhoff